

Digitaaliset terveyssovellukset terveyttä edistävien palveluiden tukena

20.3.2024

Markus Kalliola

Lahja Suomelle

Eduskunta perusti Sitran lahjaksi 50-vuotiaalle itsenäiselle Suomelle.

Tulevaisuustalolle annettiin tehtäväksi huomisen menestyvän Suomen rakentaminen.

Vuosi oli 1967.

Erkki Laitila, HS/Lehtikuva 1967

IHMISET

**Kokonais-
valtainen
hyvinvointi**

*Uudet vaikuttamisen
tavat*

VALTA

**Vahva
luottamus ja
osallisuus**

*Kestävät
elämäntavat*

LUONTO
**Ekologinen
jälleen-
rakennus**

Ylisukupolvisuus

*Hyvinvointi
investointina*

*Digitaalinen
sivistys*

Kiertotalous

*Digivihreä
siirtymä*

TALOUS

**Korjaava ja
uusintava
talous**

*Datatalouden
pelisäännöt*

TEKNOLOGIA

**Reilu
digimaailma**

Hyvinvointiratkaisut

Euroopan sisämarkkinat

Koordinoimme 30 Euroopan maiden yhteistoimintahanketta
Joint Action Towards the European Health Data Space 2

+ pohjoismainen yhteistyö

Kansallinen kehittäminen

Edistämme Suomen kilpailukykyä ja terveysdatan hyötykäyttöä yhteistyössä sidosryhmien kanssa

STM: Sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaation ja tiedonhallinnan strategia 2023–2035

”Henkilön on mahdollista ylläpitää omatoimisesti hyvinvointiaan, toimintakykyään ja terveyttään tietoon perustuvan ennakkoinnin ja digitaalisten palvelujen tuella.”

”Ihmiset voivat ylläpitää omatoimisesti hyvinvointiaan, toimintakykyään ja terveyttään vaikuttavilla digitaalisilla toimintamalleilla, jotka tukevat ennaltaehkäisyä ja elintapaohjausta (esim. **liikunnan lisäämistä**) poikkihallinnollisesti. Omassa käytössä olevat digitaaliset välineet ovat helppokäyttöisiä ja niitä voi tarvittaessa personoida. Tietoon perustuva palvelutarpeen ennakointi mahdollistaa varhaisen ennaltaehkäisyyn ja vähentää raskaampien palvelujen tarvetta.

Lähde: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165288/STM_2023_32.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Terveysalan kasvun ja kilpailukyvyn visio 2030

- Työpajoja, haastatteluja – yli 100 asiantuntijaa mukana
- Julkistus 16.2.2023
- Keskeiset nostot:
 - Käynnistetään hyvinvointi- ja terveysalan TKI-lainsäädännön kokonaisuudistus
 - Terveysalan kasvustrategia tulee uudistaa
 - Painopiste hyvinvointialueille ja ennaltaehkäisyyn

[\(linkki julkaisuun 15.2.2023\)](#)

Digitaaliset terapiat

Digitaaliset terapiat ovat lääketieteelliseen näyttöön perustuvia digitaalisia hoitomuotoja sairauksien ja oireyhtymien hoitoon, hallintaan ja ennaltaehkäisyyn.

- **Kliinisesti todistettu**
- **Potilaalla on aktiivinen rooli**
- **Terapeuttinen arvo perustuu digitaalisuuteen**
- **Itsenäinen tai lääkkeiden kanssa**

DIGITAALISET TERAPIAT

– VAIKUTTAVUUTTA

UUDISTUVIIN

TERVEYSPALVELUIHIN

Johannes Ahlqvist

Asiantuntija, Terveysdata 2030, Sitra

Markus Kalliola

Projektijohtaja, Terveysdata 2030, Sitra

Digitaaliset terapiat ovat näyttöön perustuvia lääketieteellisiä hoitomuotoja sairauksiin. Ne tarjoavat uusia mahdollisuuksia liiketoimintaan ja nykyistä monipuolisempaa hoitoa potilaille sekä vahvistavat terveydenhuollon vaikuttavuutta ja hillitsevät kustannuksia.

Euroopan maat asettavat hyvin samankaltaisia vaatimuksia digitaalisille terapioidelle. Euroopan tulisi luoda yhteiset arviointikriteerit ja sallia lääketieteellisen näytön hyödyntäminen yli maiden rajojen. Tämä loisi pohjaa nykyistä yhtenäisemmälle markkinalle.

Suomen tulee rakentaa kansallinen malli, joka on yhteensopiva muiden eurooppalaisten maiden kanssa. Tämä työ tulee aloittaa itsenäisesti mahdollisimman pian ja ottaa huomioon eurooppalainen yhteiskehitys.

Ehdotamme Suomelle vaiheittaista lähestymistapaa. Ensivaiheessa digitaalisia terapioiden tulee arvioida kansallisella tasolla, mutta hankinnat toteutetaan toimijakohtaisesti. Seuraavassa vaiheessa rakennetaan kansalliseen korvattavuuteen pohjautuva malli.

Digitaaliset terapiat parantavat hoitoa ja voivat säästää kustannuksia

Taso		Haasteet
Kansalainen	▶	<ul style="list-style-type: none">• Digipalveluihin on valtava kysyntä• Potilaat kaipaavat kuluttajamaisia sovelluksia
Terveyspalvelujen tuottajat	▶	<ul style="list-style-type: none">• Vähentää hoitoon tarvittavia resursseja• Ennaltaehkäisee vakavia tautimuotoja
Järjestelmätaso	▶	<ul style="list-style-type: none">• Nykyistä paremmat kliiniset tulokset• Kustannussäästöt keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä

Sitran digiterapiapilotit

- 1 Keski-Suomi: Painonhallinta
- 2 Oulun yliopisto: More Stamina (MS-tauti)
- 3 Medzilla: Aikuisten astma
- 4 Siun Sote: Syöpäpotilaan hoitopolku
- 5 Live-säätiö: TULES-kuntoutus
- 6 Oulunkaari: Varfariinihoidon tasapaino

Lue
lisää

sitra.fi/hankkeet/pilottihaku-digitaalisten-terapioiden-kokeilu/

Painonhallintasovellus säästää resursseja ja tarjoaa hoitoa uusille potilaille

- Kokeilu Keski-Suomen hyvinvointialueella (HVA)
- Vaikuttavuus
 - 6 kuukauden kohdalla itseraportoitu painonlasku on 3,7 %
 - Menestystekijöiksi tunnistettu ikä (< 62 v), ei massiivista ylipainoa, mielenterveysongelma tasapainossa ja kyky pitkäjänteiseen työskentelyyn
 - Mahdollistaa potilaiden hoidon merkittävästi pienemmillä resursseilla
- Oivalluksia
 - Tämän tyyppisen ratkaisun tulee säästää resursseja ja siirtää hoitoa digitaaliseen kanavaan
 - Ei tarvitse integroida potilastietojärjestelmään
- Jatko
 - Valmistelussa hankintaesitys Keski-Suomen HVA:lle

TULES -kuntoutus

- Toteuttaja: Live-säätiö
- Digiterapia: Orion, Rohkea
- Kokeilussa pyrittiin tukemaan TULES-potilaiden kroonisen kivun hoitoa ja vähentämään liikkumisen pelkoa sekä parantamaan elämänlaatua ja arjessa selviytymistä.
- Kokeilussa 20 potilasta

Cardiosignal eteisvärinän tunnistamiseen

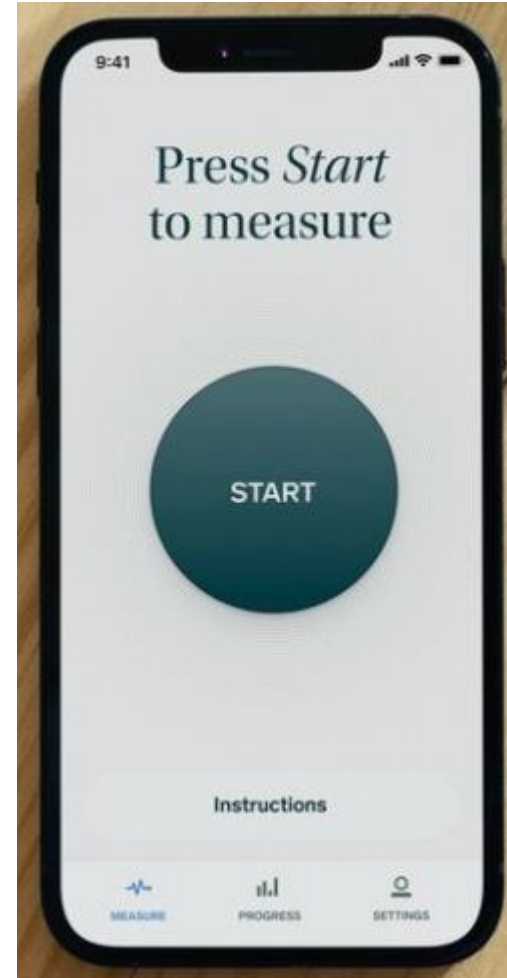

Kuvaus

Tunnistaa eteisvärinän älypuhelimien sensorien avulla

Tulokset

Tunnistaa eteisvärinän 96% tarkkuudella. Keskimääräinen ammattilaisen tarkkuus EKG perusteella on noin 90%*.

*Taggar et al. 2015. Accuracy of methods for diagnosing atrial fibrillation using 12-lead ECG: A systematic review and meta-analysis

Deprexis masennuksen hoitoon

Kuvaus

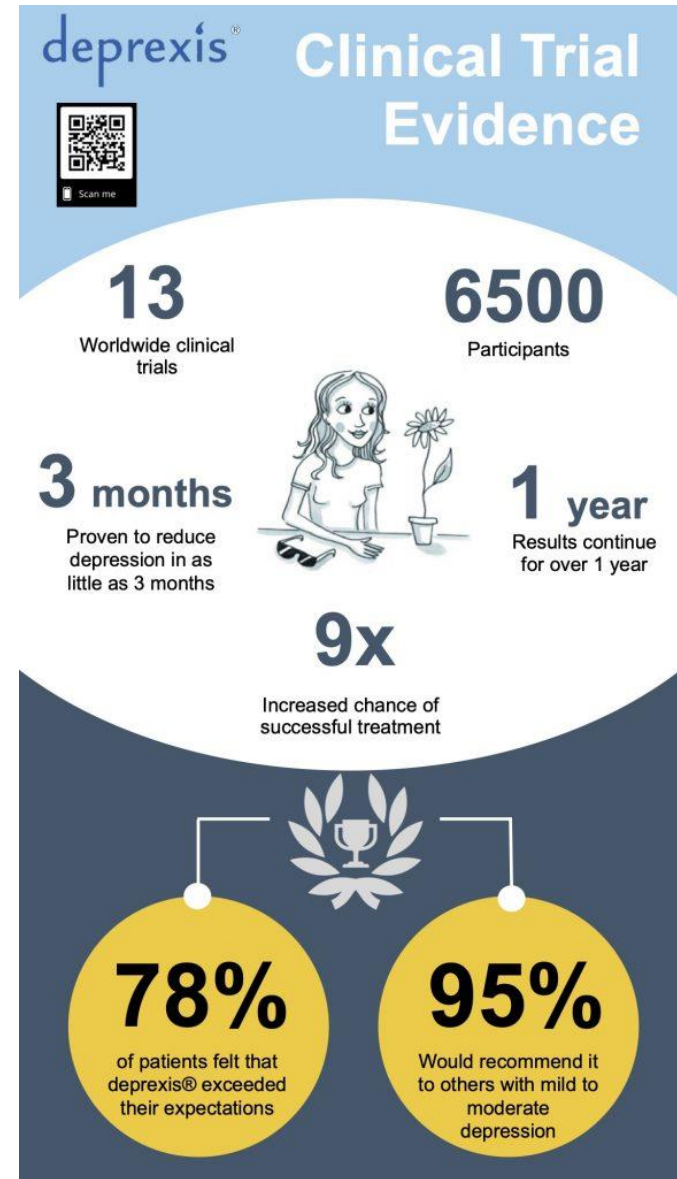
Digitaalinen terapia masennuksen hoitoon

Tulokset

Number needed to treat

Deprexis ~4
Antidepressants ~9*

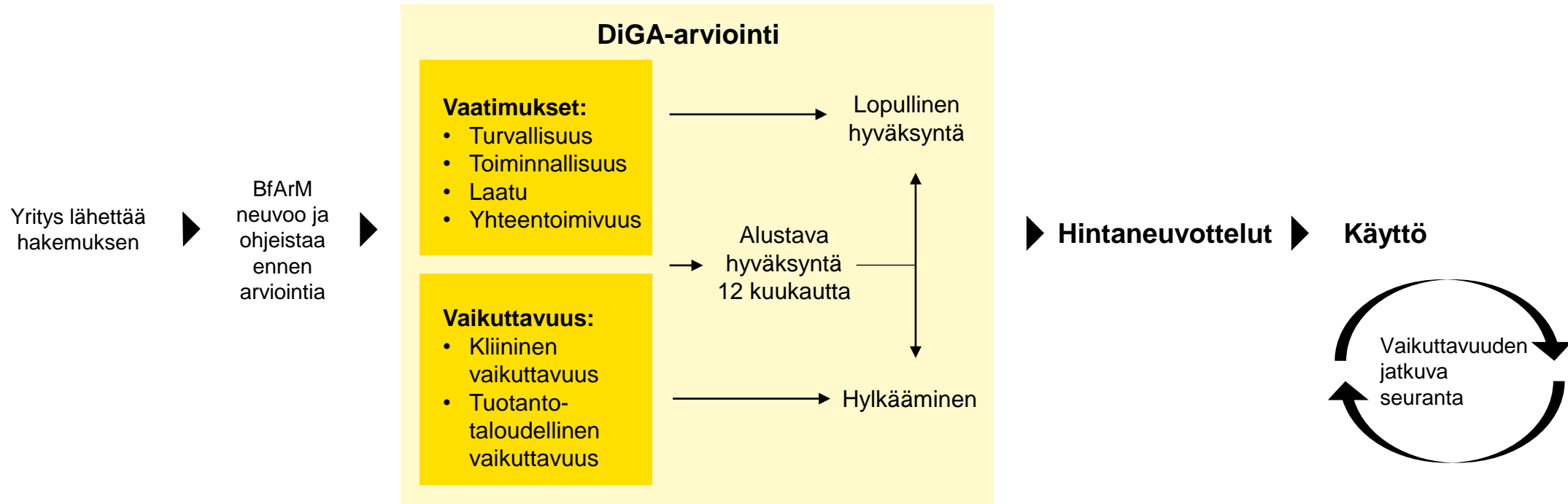
*Arroll et al. 2016. Antidepressants for treatment of depression in primary care: a systematic review and meta-analysis

**Jos digitaaliset hoidot toimivat
miksi niitä ei käytetä enemmän?**

Saksassa on käytössä ns. DiGA-malli

Uuden digitaalisen terapian hyväksyntä- ja käyttöönottoprosessi

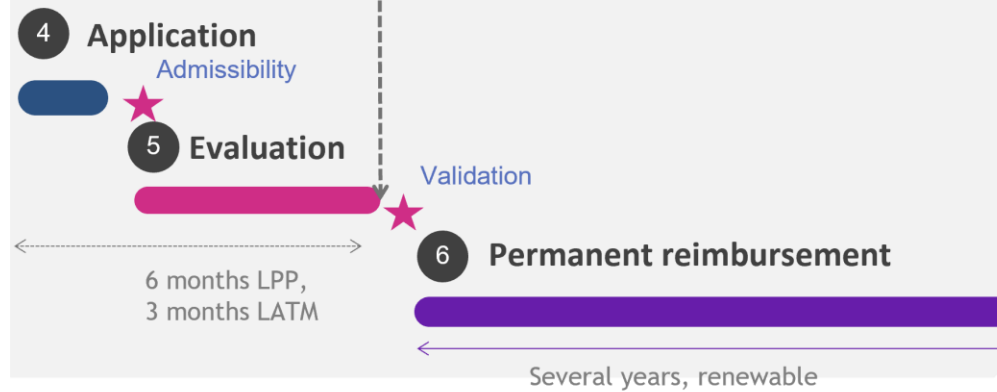

Ranskan PECAN-malli

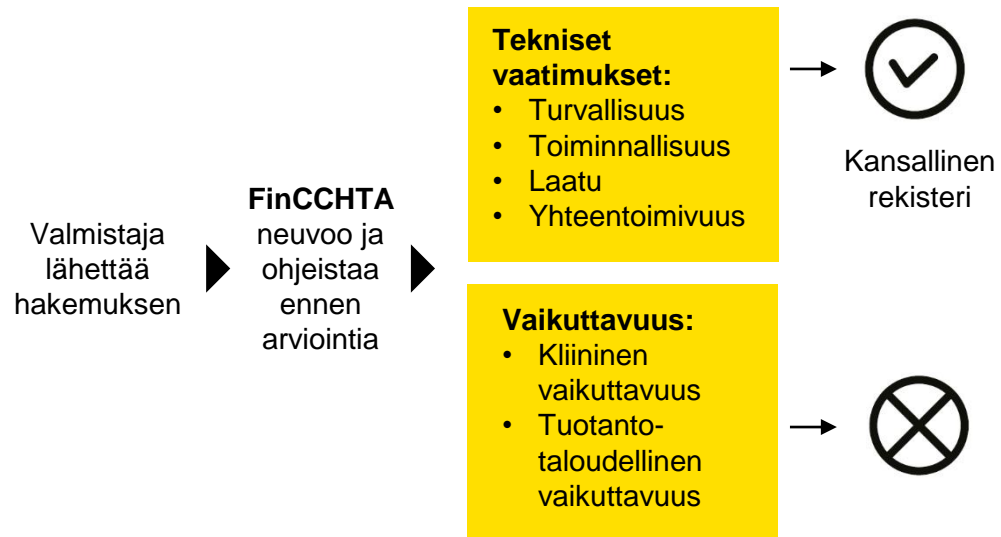
Fast-track digital medical devices reimbursement

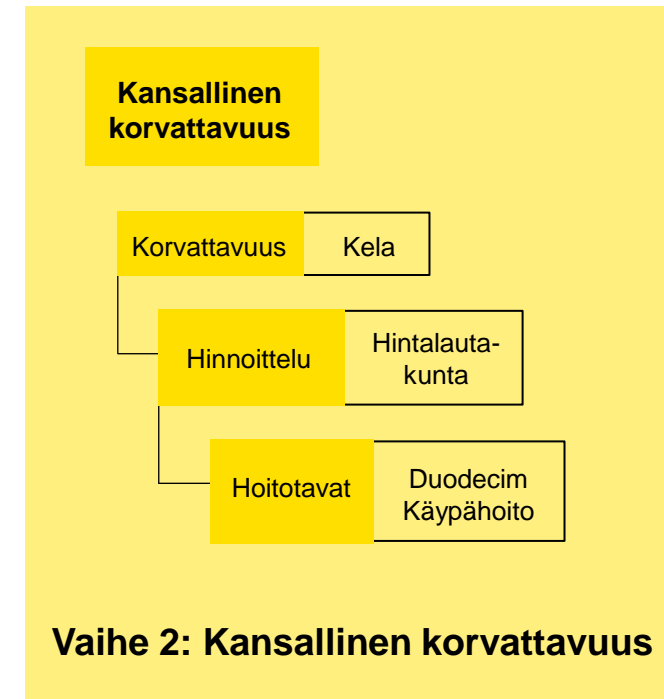
Standard Reimbursement

Sitra ehdotti kansallista mallia digiterapioiden hyväksyntään ja korvattavuuteen

Vaihe 1: Kansallinen arviointi

Vaikuttavuus ja omistajuus?

**Korvaako digitaalisuus kasvokkain
tehtävän työn?**

Hyvinvointiratkaisut

Euroopan sisämarkkinat

Koordinoimme 30 Euroopan maiden yhteistoimintahanketta
Joint Action Towards the European Health Data Space 2

+ pohjoismainen yhteistyö

Kansallinen kehittäminen

Edistämme Suomen kilpailukykyä ja terveysdatan hyötykäyttöä yhteistyössä sidosryhmien kanssa

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2016 - General Data Protection Regulation (GDPR)

2018 - Regulation on the free flow of non personal data

2018 - Digital Health Strategy

2019 - Open Data Directive

2019 - Cybersecurity Act

2020 - Data Strategy

2020 - Data Governance Act (DGA)

2021 - 2030 Digital Compass

2021 - Artificial Intelligence Act

2021 - Digital Services Act

2021 - Digital Markets Act

2021 - Data Act

2022 - Chips Act

2022 - EHDS

**GDPR
enters
in force
May 2018**

European Union Data related measures

**Eurooppaan yhteiset sisämarkkinat
terveysdataalle,
potilastietojärjestelmille ja
hyvinvointisovelluksille**

**Kansalaisille parempaa hoitoa ja
pääsy omiin terveystietoihinsa ja
resepteihinsä koko EU:n alueella.**

Suomi johtaa Euroopan terveystietoalueen kehitystä

Sitra koordinoi 2021-2023 25 Euroopan maan hanketta (TEHDAS), jonka päätehtävänä oli auttaa Euroopan komissiota ja jäsenmaita terveystietojen toisiokäytön edistämiseksi.

Sitra johtaa 2024-2027 30 Euroopan maan hanketta (TEHDAS2). Se keskittyy EHDS lainsäädännön harmoniseen implementointiin.

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

